

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 1 Maiu.

Isprăvile făcute de conferința română din Sibiu, ținută zilele trecute, nu sunt tocmai prea mari. Esistă în sinul partidei o mulțime de divergențe, și cumcă ele esistă, o dovedește repășirea celor mai valoroși bărbați români din comitetul central. Este acum vorba, că oare prin concludul adus din nou — sunt împlinite dorințele românilor, sau că tocmai aceste dorințe sufer daune. Nu am fost nici odată aderenți ai rezistenței pasive și nu suntem nici ađi. Șaguna a fost un bărbat cu vederi politice, poate mai clare decum sunt ele în capetele unor domni cu pretensiune de oameni politici.

Dar chiar când vederile lui Șaguna de la 1867 ar fi putut să dea ansă la nedumeriri, acum, — după 20 de ani — întrebăm noi și cu drept cuvânt oare stăm noi ađi mai bine ca la 1867, oare nu de atunci datează neînțelegerile între români și maghiari, oare nu tocmai românii prin pasivitatea lor au produs acest curent de a se înăsprî relațiunile între aceste 2 popoare avisate a trăi și a muri la olaltă?

Respunsul la aceasta este ușor de dat.

Noi ne am lăsat, putem dice, seduși de unele frase goale, că dualismul nu o să dureze mult, că învingend odată federalismul în Austria, are să urmeze și în Ungaria, lucruri, cari de 20 de ani se repeșesc și spun românilor, dar din cari până acum nu s'a ales nimica.

Ne am ales însă cu ceva, și acel ceva e de tot rău și stricăcios neamului nostru. Ne am ales cu persecuțiuni inscenate de unguri și de șovinismul unguresc contra noastră, ne am ales cu aceea, că în municipii am amuțit, toate se fac de noi și fără de noi, ne am ales în fundul regiu cu aceea, că sasii vedend și de trebi, unde află de lipsă se aliază cu ungurii și cu guvernul și în curend ne vor nimici și câteva centre românesce le am mai avea, ba încă ce e mai mult, ne am ales cu o ură, la care sunt espusi românii în comitate, așa că ori ce maghiar, care ar mai și putea face ceva pentru vr'un român, stând sub presiunea opiniunii publice maghiare, dă din umere, se retrage, nici nu mai stă de vorbă cu noi, necum să cuteze a lucra pe față contra dușmănosului curent bolnăvicios.

Noi rămași în minoritate ne am retras, pe un timp, lăsăm pe frații pasiviști să facă ei trebi, dacă pot, suntem însă siguri, că isprăvile lor pentru români sunt prea puține, ca să se poată numi isprăvi. Timpul trece. Alte neamuri progesează, noi stagnăm, și stagnarea e un pericol pentru neamul nostru și o nefericire permanentă. Dică ori cine, ce va vrea, dar noi susținem, că prin o înțelegere bună și frățească mai curend se pot salva interesele noastre și noi nu suntem și nu am fost de părere, că oala va sarge căldarea.

Prin frase mari încă nu se face ispravă.

Poate să ne înșelăm, dar de 20 de ani am vedut semne și minuni destule în defavorul nostru al românilor, lucruri, cari nu se întâmplau, de era ca românii să scie profita de împrejurările date.

Admitem, dar nu concedem, că membrii noi intrați în comitet ca trași de pěr vor fi mai norocoși ca în trecut, dar vorba e, cine va sta de vorbă cu acel comitet? Este el expresiunea simțământului public romănesc, sau o expresiunea unui partid, care e departe de a avea tocmai trecerea aceea la poporul român, ca să poată vorbi în numele acelu popor.

Și cu cine să și stea de vorbă cei ce ađi să cred puși la o înălțime olimpică, când Tisza și guvernul seu se simte destul de puternic de a nu-și face nici barem scrupuli din concludul romănesc al poreclitei partide naționale.

Noi nu aparținem acelu partid, am fi însă buni bucuroși, dacă după 5 ani ar veni membrii acelu comitet să ne spună ceva nou, să ne spună, că guvernul ungar i-a încredințat barem numai să stea de vorbă cu ei și că acei domni după osteneala lor au prestat nației vr'un serviciu de dai doamne.

Jalbele după 5 ani vor fi tot ca și astăzi, ear prestigiul moral al românilor nu va fi căștigat chiar

nimica și nu va fi căștigat, pentru-că oamenii providențiali încă sunt oameni și pe lângă tot concludul tot vor mai face și trebșoare, lucruri pe cari noi le condamnăm tocmai pentru că se fac în contul poporului român și se fac contra intereselor generale romănesce pentru unele familii sau singuratici.

Noi am fost cu fruntea senină și deschisă, am fost pentru o încordată activitate, în municipii, în comune și participarea la legislativă, la forul legal de a ne însinua plângerile noastre.

Nu dicem, că am fi obținut scie Dđeu ce rezultate, dar la tot cazul mai mult obțineam ca și pasiviștii cu programul lor, pe care nici ei nu-și dau silință a-l realiza și nu-și dau, pentru că sciu și au convingere deplină, că nu merge și nu se poate realiza. Înțelegem pe dl Bariț, care luptă pentru fétul seu — dar nu înțelegem pe pasiviștii cei mai noi, pe oamenii lui Șaguna, cum ei au putut să și abandoneze stindardul și din căpeteniei, ce au fost, să le placă a fi coadele altora, unde nu sunt nici bineveniți și nici bineveduți și mai că ne vine a crede, că oameni, cari își părăsesc vederile politice, ca ciobanii oile cele căpate, în o bună dimineață ear ar deserta, numai să le succedă a fi cu cei mai mulți, după parola țărănească „eu țiu cu satul.”

Este urit și în viața dăilnică încă oamenii nu sunt statornici, în politică, însă oamenii de această pănură își perd tot creditul și nu le mai respectează nimenea vederile.

Nu dicem și scriem acestea, ca și când doar partidul nostru al activiștilor ar simți un gol în inima sa pentru desertarea câtorva oameni, cari au dus politica românilor la conferința din Mercurea la sapă de lemn și o au apêrat eac așa, ci pentru că să se scie, că cum stăm cu vederile celor ce ađi se afirmă de cei mai patentati naționaliști, până când ei până eri alaltăeri tot cu noi au fost, cu cei pe cari ađi ne timbrează de slugarnici și de oameni, cari am avea convență cu ungurii și cu guvernul unguresc.

Revista politică.

Desvoltarea lucrurilor în Francia insuffă mare neliniște foilor germane. Guvernul frances este impuniternicit a plănui cât mai ingrabă un proiect de lege pentru o mobilizare de probă a armatei francese. Spre scopul acesta se recere un credit de preste 5 milioane; creditul se va vota iarăși ingrabă, de oarece francesii devin din ce în ce tot wai hotăriți.

Jurnalul „Laterne” respândesce scirea, că trupele sunt încntinu inspectionate; ministrul de rășboiu se află în mare activitate și a ordonat ca la Soissons trupele să facă mai multe eserecții pe calea ferată. Insu-și ministrul a asistat, și atât trupele pedestre cât și cavaleria a dovedit desteritați mari și rezultatul a fost foarte îmbucurătoriu. Jurnalul „Laterne” după ce face istoricul astor eserecții închee: In ceea ce privesce starea escelentă a căilor ferate și a tuturor aparatelor noastre rășboinice și destoinicia soldatului frances să fie încredințați cetățenii nostri!

În Paris s'a început sesiunea de vară a parlamentului frances. La ordinea zilei se află noul proiect militar; discusiunea asupra acestuia se va începe, cu toate că camera este ocupată foarte mult cu cestiunea budgetului. „Républic Française” află cu cale ca discusiunea proiectului militar să se amene, până ce spiritul se vor mai linisci. Dealt cum și discusiunea asupra budgetului va fi foarte vehementă, se poate aștepta din ea chiar o crisă ministerială. Suma de 12 milioane, ce o a prezentat ministrul de finanță nu ajunge pentru ca să se poată acoperi deficitele și comisiunea evită d'a veni cu norme nouă pentru a se putea acoperi deficitele. Ministrul president a declarat, că sunt necesare isvoară nouă de mijloace pentru a sana răul. In urma acestora radicalii s'au unit cu oportuniștii, voidnd a delătura ministeriul, care după a lor părere înlăuntrul e prea slab, ear în afară e prea îndrășneț. In locul cabinetului Goblet, să se formeze un ast-fel

de regim din oportunisti și radicali moderați, care în lăuntru să fie mai tare, ear în afară mai prevădător, și aceasta o poate face numai Freycinet. Cabinetul Goblet numai așa va putea evita crisa, dacă va îndelătura pe ministrul de finanță, Dauphin.

Goblet a ținut două vorbiri cu ocasiunea deschiderei esposiției maritime în Havre; aceste vorbiri au lăsat însă tot în nedumeriri pe foile germane, de oare-ce atitudinea politică a Franciei Goblet nu o a espus așa, după cum așteptau ele. Francia, a vorbit Goblet, doresce să trăiască în relațiuni bune cu celelalte state, ca să și desvoalte industria și comerțul cu pași giganticii. Despre poporul, care nutresce astfel de griji nu se poate bănui, că nutresce și planuri agresive. — Dar Goblet a mai rostit și următoarele: Francia voesce pace, suntem însă hotărâți a nu-i sacrifica nici drepturile, nici onoarea. Francia e în tot deuna gata ca să întempine orice atac nedrept, francesii își sciu face datoria pe câmpul de rășboiu.

Dăuariul „Nord” aduce scirea, că afacerile comisiunei ruso-engeleze din Petersburg pentru regularea granițelor afganistane merg din ce în ce spre mai bine. Membrii comisiunei s'au și învoit în unele puncte, cu toate că informațiunile dela comanda militare le zadarnicesc încâtva sporiul. Ținta Rusiei este, ca să se aplaneze lucrurile cu orice preț, de oarece voesce să căștige pre Englitera, ca să influințeze în favorul Rusiei în cestiunea bulgară; de altă parte și cabinetul englez e tare dispus a se aplană lucrurile, mai nainte d'a isbucni tulburări în Afganistan, cari ar schimba cu totul fața actualei stări.

Sinodul archidieceșan.

Ședința a IX-a, ținută la 20 Aprile.

Ședința se deschide la 9 oare a. m.

Nefind gata protocolul ședinții premergătoare autenticarea aceluia se amână pe ședința procsimă.

La ordinea zilei se pune raportul comisiunei organizatoare asupra proiectului de formare și arondare a cercurilor electorale pentru deputați la sinodul archidieceșan și la congresul național-bisericesc; unul dintre obiectele cele mai însemnate, ce s'au desbătut în aceasta sesiune.

Archimandritul Dr. Il. Pușcariu ca raportor în acest obiect face următoarea espunere:

Un proiect de arondare a cercurilor electorale pentru deputați la sinod și la congres s'a așternut Venerabilului sinod din partea consistoriului încă în sesiunea sinodală precedentă. Atunci nu s'a pertractat proiectul așternut, ci Vener. sinod a aflat cu cale a dispune, ca consistoriul să tipărească proiectul de arondare al cercurilor electorale, să-l comunice domnilor deputați sinodali și oficiilor protopresbiterale spre facerea de observări și reflexiuni la el, eventual propuneri de modificări și îmbunătățiri.

Consistoriul conform concludului sinodal a tipărit și comunicat d. deputați sinodali și oficiilor protopresbiterale proiectul de arondare, apoi cu considerarea părerilor date de oficiile protopresbiterale l'a luat la o revisiune și cu emendările, ce a aflat de bine a face, l'a așternut aici.

După ce raportorul comisiunei espune și motivele și momentele principale, de care a fost condus consistoriul la facerea acestui proiect, precum sunt: proporționarea numerică corespunderătoare a sufletelor pentru fie-care cerc (20) apoi situațiunea topografică a singuraticilor comune, împregiurările locale și de gravitațiune spre anumite locuri centrale, mijloacele de comunicațiune ș. a., propune în numele maiorității din comisiunea organizatoare a se privi proiectul de arondare ca cetit și a se primi de basă la desbaterea specială, amintind tot deodată, că o minoritate a membrilor din comisiunea organizatoare a susținut o altă părere pentru formarea unui cerc cu centrul în Agnita, pentru care ar fi să cadă cercul Branului cu centrul în Codlea. În considerarea acestor motive comisiunea propune: ca acest proiect aflându-se împărțit între membrii sinodali să se

privească de cetit, și se se primească de basă la desbaterea specială.

Dep. N. Cristea declară, că în forma, în care e prezentat acest proiect nu-l poate primi de basă la desbaterea specială, și dânsul și în consistoriu și în comisiune și-a dezvoltat excepțiunile sale, dar a rămas în minoritate, pentru aceea se vede necesitat a face și aici în sinod următoarea propunere:

Având în vedere, că proiectul în forma propusă de Ven. consistoriu pe un teritoriu mic, cum este Țara-Bârsei, unde populațiunea are mijloace mai bune de comunicațiune, aceasta este dărăburită în trei cercuri electorale, și încât aceasta n'ajunge ca să îndeplinească cercuri corăspunzătoare, este suplinită cu alegători din comune depărtate de preste 50 kilometri și preste cercuri electorale învecinate, sinodul decide:

1. Între cercul electoral al Sibiului, Sighișoarei, Treiscaunelor, Brașovului și Făgărașului se creeze, respective se se restituie cercul electoral al Agnitei;

2. cercul Branului din proiect se împarte la cercurile electorale ale Brașovului și Făgărașului.

Presidiul constată, că primindu-se propunerea deputatului N. Cristea alegerile în anul viitoriu pentru sinod, și așa crede, că și pentru congres ar trebui să se efectuiască tot după arondarea atât de disproporționată de până aci, pentru că aceasta propunere ar involucra, ca întreg proiectul să se redea consistoriului sau vreunei comisiunii speciale, care apoi pe baza acestei propuneri să facă o arondare cu totul nouă, căci abia și poate închipui ca aici în sinod să se poată face aceasta, dacă numai nu cumva dl deputat are deja pregătit un proiect lucrat pe aceasta basă. Observă totodată pe lângă motivele aduse la dl raportor, că arhiepiscopia e tare lăgărită, populațiunea într'un loc e de tot deasă, ear într'alte părți e de tot rară, ceea-ce încă cauzează mari greutatea la formarea cercurilor și chiar în ținutul Brașovului populațiunea este una dintre cele mai dese, și astfel, dacă Branul s'ar îmbina cu Brașovul, ar rezulta un cerc de cel puțin cu 50 de mii de suflete, evident, că departe de ori ce proporțiune, pe când Brașovul singur, având în vedere inteligența de care dispune, ar fi just ca singur să formeze un cerc electoral.

Dep. Stefan Iosif, declară, că primește proiectul de basă la desbaterea specială, observă numai, că unele comune din protopresbiteratul Cohalmului, care s'a dărăburit cu totul, s'au împărțit la cercul Treiscaunelor și sunt foarte îndepărtate de centrul electoral.

Deputatul I. Bologa, spune, cum s'a consolidat protopresbiteratul Agnitei din 4 protopresbiterate mici, ce au existat mai înainte, primind acum un centru corăspunzătoriu în orașelul Agnita, care lucră cu puteri unite și promite prosperare acum acest protopresbiterat, prin acest proiect de arondare ear se dărăburesce în 3 sau 4 părți. Comunele ce se adnecează la cercul electoral al Sibiului, este adevărat, că și au emporiul la Sibiul, dar sunt mai aproape de Agnita, unele comune adneceate la Sighișoară ear sunt mai aproape de Sibiul, ear cele adneceate la Făgăraș, trebe să treacă Oltul ca să poată ajungă la Făgăraș, cu un cuvânt aceasta împărțire o află tare necorespunzătoare, pentru aceea se declară pentru necorespunzătoare deputatului N. Cristea.

Raportorul comisiunii archim. Dr. Ilarion Pușcariu, reflectând la argumentele deputatului Nicolau Cristea pentru delăturarea unui cerc al Branului, susține, că țeara Bârsei dimpreună cu secuimea, adecă teritoriul dela Bran până la Ciuk nu este așa de mic, precum afirmă deputatul Cristea, ca să nu poată forma trei cercuri electorale, precum sunt proiectate. Dacă pe acest teritoriu s'ar forma numai două cercuri, s'ar arăta imposibilitatea pentru susținerea proporțiunii numerice a locuitorilor și tot deodată inconvenientul, că chiar cercul Brașovului, unde cetatea Brașovului singură ar merita pentru inteligența numeroasă de acolo să formeze un cerc electoral, ar fi după numărul sufletelor cel mai mare cerc. Depărtările accentuate în contrapropunere a unor comune din protopresbiteratul Făgărașului, care ar trebui să concure la Codlea, ca loc central de alegere — precum: Perșani, Șinca nouă etc. încă nu sunt așa mari până la Codlea de sigur mai mici, ca depărtările de Făgăraș ale unor comune din Bran, care după contrapropunere ar trebui să se dea la cercul Făgărașului.

În fine, reflectând raportorul comisiunii la argumentele dep. Iacob Bologa pentru susținerea unui cerc în Agnita, că adecă arondarea protopresbiteratelor nu trebuie confundată cu arondarea cercurilor electorale și că protopresbiteratele ca atari nu pot avea interese particulare în sinoade și congrese, recomandă de nou propunerea comisiunii.

Presidiul află necesariu a observa în fine, că nu trebuie perdut din vedere, că protopresbiteratul e un

organism permanent, pe când cercul electoral se întrunesc numai tot la 3 ani odată.

Punându-se la vot propunerea deputatului N. Cristea aceasta cade și se primește proiectul de basă la desbaterea specială.

Intrând sinodul în desbaterea specială a proiectului, acela se primește cu unele mici modificări propuse parte din partea comisiunii, parte din partea unor deputați în decursul desbaterilor, și în fine la propunerea comisiunii se decide:

ca acest proiect să se accludă la protocol, și să se pună în vigoare la procsimele alegeri sinodale și congresuale; ear comunele bisericesti au dreptul de a reclama contra adneșării la vre un cerc sau altul până la expirarea periodului sinodal următoriu.

Tot comisiunea organizătoare prin raportorul Dr. Ilarion Pușcariu raportează:

a) asupra raportului consistorial, prin care se transpune concludul congresual referitor la sistemisarea unui post de vicariu arhiepiscopesc cu rang de arhieriu, comisiunea propune a se lua spre sciință.

Se primește.

b) asupra raportului consistorial, prin care se propune, a i-se vota archivarului Ioan Reou un adaus anual de 200 fl. la salariul seu de 700 fl. câtă vreme va rămâne archivar, ceea ce comisiunea propune să se primească.

Se primește.

c) referitoriu la cererea de concediu a deputatului Iosif Orbonaș în care se țice, că organele statului îi deneagă concediul pentru a putea participa la sesiunea sinodală, comisiunea propune: că devenind acest obiect superat prin prezentarea deputatului Iosif Orbonaș la sinod, se trece la ordinea țilei.

Se primește.

d) asupra propunerii deputatului A. Nicoară în privința ajutoarelor din fundațiunea, „Șaguna“ (veți Nr. 42 „Tel. Rom.“) comisiunea propune: obiectul acesta se privește rezolvit prin concludul adus în aceasta cestiune. (Veți Nr. 42 „Tel. Rom.“)

Deputatul A. Nicoară față de acest conclud insinuă vot separat, pentru că din motivele, ce se aduc la concludul acela rezultă, că comisiunii fundațiunei „Șaguna“ i-se dă îndrumare, pe când aceea și-a făcut datorința, numai presidiul ca for (poate vrea să țică organ) subaltern al aceleia nu și-a făcut datorința, pentru că n'a notificat consistoriului împărțirea ajutoarelor, a împedecat expediția, n'are garanță, că comisiunea va funcționa regulat, cestiunea după priceperea dânsului nu e rezolvită.

Presidiul observă, că în merit nimic n'are în contră, dar în cât propunerea merge într'acolo ca poziția arhieriei o privește de un organ — sau după cum a țis propunătoriu, necorect, for, — subaltern al sinodului apoi declară, că nici n'a fost și nici că se va ține în poziția de arhieriu de organ subaltern al sinodului și când afirmă propunătoriu așa ceva, documentează, că n'are concepte clare despre pozițiunea canonică a arhieriei în biserică, și vederile dânsului rătăcite nu le poate considera întru nimica.

Deputatul R. Crainic, încă se vede necesitat a-i reflecta dlui dep. Nicoară la invectivele aruncate asupra protopresbiterilor ca organe ale consistoriului, că declină de la sine astfel de insinuări.

A. Nicoară: față de D-ta le retrag.

e) asupra propunerii deputatului Ioan cav. de Pușcariu (veți Nr. 45 Tel. Rom.) referitoriu la procederea consistoriului pe viitoriu, în ce privește dispunerea cu averea fondurilor archiepiscopescane comisiunea propune: se dă consistoriului spre studiere și spre a face propunere pentru procsima sesiune sinodală.

Se primește.

(Va urma.)

Raport general.

(Înceere.)

Partea specială.

A. Institutele de învățământ.

I. Scoale medii.

a) În Brașov.

1. Gimnasiul mare, la care au funcționat în decursul anului școlariu 1885/6, 12 profesori, 10 ordinari definitiv și 2 ordinari provizori.

Scolari la începutul anului școlariu în toate 8 clasele au fost 247, dintre cari gr.-or. 230, gr.-cath. 14, rom.-cath. 1, de legea mosaică 2.

Dintre 17 elevi din classa a VIII, cari cu finea anului s'au supus examenului de maturitate, 14 au depus acest examen, și au fost promovați, ear 3 au fost respinși pe trei luni

de țile și relegați la repețirea examenului în termenul din Septembrie.

La acest termin au depus cu succes examenul de maturitate cei respinși la termenul ordinariu, asemenea și un elev, care s'a pregătit privat pentru facerea examenului

În cele 4 clase ale școlii reale au funcționat 10 profesori, dintre cari 9 ordinari definitiv și 1 ordinari provizori.

Numărul elevilor în școala reală a fost 48, dintre cari gr.-or. 37, gr.-cath. 4, de legea mosaică 7.

Ca deosebită categorie de școale numărăm aici școala comercială cu trei clase, la care au funcționat profesorii dela școalele reale. Numărul elevilor dela această școală a fost în anul școlariu curent 34, dintre cari gr.-or. 31, evangh. luth. 1 și de legea mosaică 2.

Dintre 10 scolari ai clasei a 3 comerciale la termenul ordinariu 9 au fost admiși la facerea examenului de maturitate. Dintre acestia 7 au fost promovați, 2 relegați până în Septembrie. La acest termin au depus și acesti doi examenul de maturitate cu succes, și au fost provăduți cu testimoniu.

Numărul total din toate trei categoriile de școale a fost 329, cu 29 mai mult ca în anul școlariu 1884/5, cu 43 mai mult ca în anul 1883/4.

Altcum avem onoare a raporta la acest loc, că pentru școala comercială din Brașov s'a supus și a depus cu succes examenul de cualificațiune profesorul ordinariu provizoriu Andreiu Bârseanu, care în urma acesteia s'a provăduț cu testimoniu de cualificațiune, fiind declarat de profesor ordinariu definitiv.

b) Gimnasiul inferior din Brad.

În acest gimnasiu au funcționat 5 profesori ordinari, între cari este protopresbiterul tractual ca director, și doi extraordinari.

Scolari în toate 4 clasele au fost 77 și adecă: gr.-or. 69, gr.-cath. 1, evag. ref. 1, ear cei 5, cari în decursul anului au părăsit institutul, nu sunt indicați după confesiune.

Făță cu frecuența anului școlariu 1883/4, cu numărul total de 82 se arată o decrescență de 5, respective cu cei ce au părăsit institutul în decursul anului, o decrescență de 10.

II. Secțiunea pedagogică din seminariul archiepiscopesc.

Conform concludului Nr. 76 luat în sesiunea sinodului ordinariu la 25 Aprile, (7 Maiu) 1886 consistoriul archiepiscopesc a întrodus cu începutul anului școlariu 1886/7 propunerea limbii maghiare în secțiunea pedagogică seminariului în trei oare pe săptămână în fie-care classă.

Întroducerea studiului „Igiene populară“ ca studiu estandardiar în seminariul archiepiscopesc a rămas nedecisă în urma concludului sinodului archiepiscopesc Nr. 112 dela 29 Aprile (11 Maiu) 1886. Consistoriul archiepiscopesc luând cestiunea la deliberare a decis întroducerea „Igienei populare“ în seminariul archiepiscopesc ca studiu estandardiar cu 1 oară pe săptămână.

Studiile în această secțiune a seminariului archiepiscopesc s'au predat și în anul școlariu 1885/6 conform planului de învățământ prin 5 profesori ordinari și 2 extraordinari.

Numărul total al elevilor din secțiunea pedagogică la începutul anului a fost de 79, și anume: în anul 1 pedagogic 14, al doilea 29, al treilea 36. Dintre acestia din diferite cauze n'au frecventat prelegerile 9 și anume din anul al treilea 5, anul al doilea 2 și anul prim asemenea 2.

Rămâne deci cu finea anului școlariu numărul pedagogilor cu 70.

În comparație cu anul școlariu 1884/5 se arată o creștere cu 16, în comparație cu anul școlariu 1883/4 o creștere cu 26.

Această împregiurare îmbucurătoare este a se atribui fără îndoială măsurile luate de Venerabilul sinod de a se preface încă unul din stipendiile de 500 fl. din fundațiunea Erancisc-Iosefină în 10 stipendii pentru elevii acestei secțiuni.

Cu o asemenea progresivă sucrescență cu timpul vom ajunge a ne putea prevedea cu învățatori cualificați în sensul legilor din vigoare.

III. Scoalele populare.

a) Scoale preste tot.

Scoale populare cu caracter confesional gr.-or. au fost în archiepiscopesc în decursul anului 1884/6 în 778 comune.

Din rapoartele intrate la consistoriu se constată că,

1. Dintre comunele bisericesti edificii proprii de școală au 666, și lipsesc în 156 comune.

2. În decursul anului s'au înființat edificii de școală în 11 comune.

3. Scoale, la a căror susținere contribuie și alte confesiuni, și cari în rapoarte apar ca școale comune sunt 56.

4. Scoale comunale și de stat sunt în 76 comune bisericesti.

Conspecte mai detaiate din parochii și protopresbiterate despre aceste date se alătură sub 1/.

b) Învățătorii.

Statul personal al învățătorilor dela școalele populare confesionale din archiepiscopesc în anul școlariu 1885/6 a fost 897, dintre cari 389 definitiv și 517 provizori, căsătoriți 709, necăsătoriți 197.

Dintre învățătorii aplicați au tost absoluți de pedagogie 272, teologi 198, ear restul de 427 au avut pregătiri de clase gimnasiale, respective normale pe lângă practică.

Salariile solvite la învățători în întreaga arhidieceasă dau suma de 155,916 fl. 80 cr.

În termeni medii computat vine pe un învățătoriu suma de 174 fl. —

Suma salariilor s'a solvit:

a) din fonduri scolare	15,559 fl. 11 cr.
b) „ alodiu	35,197 „ 34 „
c) „ lada bisericeii	17,080 „ 51 „
d) dela popor	67,183 „ 92 „
e) din alte isvoare	4,038 „ 07 „
f) în victuale	5,001 „ 90 „
g) „ cuartir	6,128 „ 50 „
h) „ lemne de foc	5,727 „ 45 „

Suma totală 155,916 fl. 80 cr.

Comparându-se această sumă cu dotațiunea învățătorilor în anul precedent 1884/5 rezultă o creștere în salariu de 6174 fl. 93 cr.

Date mai speciale din comune și protepresbiterate se alătură sub 2/.

c) Copii de școală.

Dela 6—12 ani

obligaii	din cari au frecventat în sem. I
copii 34,192	24,293
copile 29,003	17,657
Suma 63,195	41,950

Dela 12—15 ani

obligaii	din cari au frecventat în sem. I
copii 11,768	5,643
copile 10,668	5,268
Suma 22,436	10,911 sau 47%

Suma tuturor copiilor obligaii a frecuenta școala este de 85,631. Suma copiilor, cari au cercetat școala în semestrul prim este de 52,861 sau 67%.

Date mai speciale se pot vedea din tabela alăturată sub 3/.

d) Adjustarea școalelor.

Edificii scolare proprii după cum am notat la litera a) punct 1 sunt 666, închiriate 156, dintre cari 591 corespunzătoare, 231 necorespunzătoare.

Grădini de pomărit au 473 de comune bisericesci, dintre cari 261 cultivate și 212 necultivate.

Întocmiri pentru gimnastică au 274.

Date mai speciale a se vedea în tabela alăturată raportului sub 4/.

e) Avere școalelor.

Nemișcătoare: Edificii și pământuri fl. 833,968.06.

Mișcătoare: bani, hârtii de preț, mobile „ 213,120.61 1/2

Suma totală fl. 1,047,058.37 1/2

Venitul total anual al școalelor au făcut fl. 67,499.85 1/2.

Date mai speciale în tabela alăturată sub 5/.

B. Catechisațiunea.

După cum arată conspectul alăturat sub 6/ la institute de învățământ străine au frecventat prelegerile preste tot 3452 scolari, și anume:

1. Școale populare elementare de copii	2371
2. de copile	498
3. preparandii	9
4. Gimnasii	511
5. Școale reale	63

La aceste date lipsesc cele din 2 protopresbiterate, și anume dela Murăș-Oșorhei, și Târnava-superioară, cari încă n'au intrat la consistoriu.

Catechizațiunea cu tinerimea adultă ni se prezintă în cifrele următoare.

Obligaii la catechisațiune au fost:	
bărbați	13,735
femei	11,047
cu totul	24,582

Dintre aceștia au cercetat catechisațiunea:

bărbați	7258
femei	5873
cu totul	13,131 sau 55%

La aceste nu sunt computate datele din 9 protopresbiterate anume: Cluș, Deva, Dobra, Ilia, Murăș-Oșorhei, Orăștie, Săliște, Târnava-superioară și Turda, cari încă n'au intrat la consistoriu.

Despre anumite date înșirate mai sus se alătură ca aclus sub 7/.

C. Alte obiecte scolare.

I. Esamenile de calificațiune învățătoresci s'au ținut în anul 1886 dela 1—5 Iuliu st. vechiu.

Admiși la facerea esamenului au fost 140 de candidaii, dintre cari s'au prezentat și supus esamenului 113.

Dintre acești 113 de candidaii 33 s'au clasificat cu calculul nesuficient și anume 29 din cunoștințele din limba maghiară, 4 din mai multe obiecte de învățământ, 80 au depus esamenul cu succes, în urma cărei împrejurări ei fură provăduți cu testimoniu de calificațiune subscris și de inspectorul regeșc de școale al comitatului Sibiu, în înțelesul articolului de lege XVIII din 1879.

II. Ajutoriu pentru școale și învățători. Suma de 1200 fl. pusă în budget la fondul școlariu eparchial pe anul 1886, s'a împărțit întreaga la 17 învățători și 10 școale, după conspectul alăturat sub 9/.

III. Stipendii vacante. Cu începutul anului școlariu 1886/7 au devenit vacante din fondurile arhidieceșane;

a) două stipendii câte de 500 fl. din fundațiunea Moga pentru studenți de filosofie ori de drepturi;

b) un stipendiu de 100 fl. din fundațiunea Coloea pentru studenți de ori-ce categorie;

c) un stipendiu de câte 60 fl. din fundațiunea Francisc-Iosif pentru un student la școalele medii;

d) zece stipendii de 60 fl. din fundațiunea Francisc-Iosif și unul de 30 din fondul seminarial (Stipendiul Ecaterina Raț) toate pentru despărțământul pedagogic al seminarului arhidieceșan.

Toate aceste stipendii s'au dat la alți tineri în urma concursului, ce au intrat în termenul legal, cele de sub litera d) însă numai după-ce s'a ascultat și opiniunea corpului profesoral dela seminarul arhidieceșan.

Un conspect despre statul stipendistilor pe anul școlariu 1886/7 se alătură sub 10/.

IV. Conferințele învățătoresci. După cum s'a amintit și în raportul general din anul trecut, consistoriul a dispus ca conferințele învățătoresci provăduite în §. 130 din statutul organic, să se țină de odată cu reuniunile învățătoresci, înființate nu de mult în arhidieceasă. Aceste reuniuni și-au ținut adunările generali cea mai însemnată parte în feriele de vară, și au desvoltat activitate îndestulitoare, pentru care consistoriul s'a aflat îndemnat a-și exprima față cu unele complăcerea s'a.

Consistoriul urmărește cu deosebită atențiune activitatea acestor reuniuni, și nu va întârziia ale da o desvoltare sănătoasă, raportând din an în an despre rezultate Venerabilului Sinod arhidieceșan.

Din ședința consistoriului arhidieceșan ca senat școlar, ținută în Sibiu la 26 Martiu, 1887.

Miron Romanul m. p.,

arhiepiscop.

Nicanor Frateșiu m. p.,

secretar.

Varietăți.

* (Denumire.) Dl Michail Russu practicant de drepturi la judec. cercuală din Brașov a fost denumit de cătră ministrul reg. ung. de iusticie ca vice-notar la aceeași judecătorie.

* (Convocare) D-lor învățători din tractul protopresbiterat al Sebeșului li-se aduce prin aceasta la cunoștință, că adunarea despărțământului reuniuni noastre învățătoresci se va țină în anul acesta în comuna Răhău în 13 și 14 Maiu 1887 st. v., la carea sunt poftiți a lua parte toți membri pre cum și toți iubitorii causei școlare. —

Program:

1. Deschiderea ședinții.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Tractarea generală a religiunei (Temă.)
4. Satorirea materialului de propus din Curs II
5. Prelegeri practice din materialul satorit.
6. Incassarea tacselor dela membri.
7. Propuneri eventuale.

Dela comitetul despărțământului.

Sebeș, în 29 Aprilie, 1887 st. v.

Z. Murășan,

președinte.

Ioan Moga,

secretariu.

* (Mulțămită publică.) Subscrisul în numele femeii din Dêncul-mare, care a născut trei copii, aduc adêncea ei mulțămită tuturor P. T. Domni, cari au binevoit a o ajutara în miseria ei*) asiguranđu-i din parte-mi, că pentru acest ajutoriu binecuvântarea cerească nu va lipsi, pentru că s'a ajutat o ființă ajunsă la estemă miserie.

De asemenea primească stimatul domn redactor al „Tel. Rom.“ o sinceră mulțămită pentru binevoitori succurs și spriginire.

Dêncul-mare, 23 Aprilie, 1887.

Chiril Teacoi,

paroch gr. or.

— Subscrișii, în numele celor păgubiți prin foc din Comuna Felmer îndrăsnim a aduce cea mai a-

prof. sem. Parteniu Cosma, dir. inst. „Albina“, și Dr. Ioan Moga pentru ajutoriu de 7 fl. v. a., care l'am primit prin Onorab. Redac. a „Telegrafului Român“.

Felmer, 27 Aprilie, 1887.

Bucur H. Șiolca,

paroch.

Vasile Ionuț,

epitrop.

* Ministrul de rășboiu din România va trimite în curênd o comisiune compusă din locot-colonel Colben, medic veterinar al armatei; maiorul artilerist Fotino și căpitanul Dumitrescu, directorul hergheliei dela Nucet, în Arabia și Anglia, pentru a cumpăra mai mulți armăsari de prășilă la herghelia dela Nucet și la o a doua, care se va înființa în curênd în Moldova.

*) Veđi Nrii 35 și 36 ai „Teleg. Rom.“

Red.

* În pădurile din Galiția și Bucovina a isbucnit focuri îngrozitoare în 8 Maiu st. n. Focul a luat dimensiuni foarte mari. Pădurile de pe lângă calea ferată dela Câmpul lung se mistue toate în flacări. Mai bine de șapte miluri jur împregiu se vede numai tot flacări și ceriul e acoperit de nori gri de fum. Pădurile baron. Vasilco, căp. țerei Bucovina, sunt rêu bântuite de incendiu și toată munca țăranelor e zădarnică.

* (Monete vechi.) Cu ocașiunea unui incendiu în Rittberg, arđend casa unui locuitor de acolo, până la pământ, s'a aflat pe locul, unde a fost pusă casa în un vas de sticlă patru monete vechi interesante. Intre acestea se află una grea de argint, la care pe o parte se află chipul lui Atila cu inscripțiunea „Attila rex“ pe cealaltă parte chipul unei cetăți cu inscripțiunea „Aquila“. A doua e o monetă mare de pe timpul lui Iosif II, a treia e o medalie foarte frumoasă de aducerea aminte de cășătoria M. M. S. S. în anul 1854. A patra monetă poartă pe o parte o marcă, ear pe cealaltă chipul S. George cu inscripțiunea: „Ioannes et Gregorius reges.“

* (Albumul Țarului.) Țarul Alesandru III. posedă un album, în care tot resfoesce din când-când. Albumul conține portretele acelor nihilisti, cari în anii din urmă au încercat lovături de moarte asupra vieții țarului. Toți aceia, cari sunt judecați la moarte pentru asemenea încercări se fotografează, și portretul se trimite țarului. În una din ăile trecute, când el introduse în album portretul unuia dintre cei judecați la moarte mai în urmă, ășe mănios: „Să umple iute, mai am numai vre-o câteva foi goale.“ Țarevna, care știe bine, că albumul nihilistilor e numai un isvor de iritațiune pentru soful ei, a voit mai de multe ori să l nimicească; dar Alexandru III nu voesce nici de cum să se despartă de el, căci lui îi sersesce drept mângăere convingerea că toți „locuitorii“ albumului — nu mai sunt pe lume.

* (Fotografii de noapte.) Esperințele, ce s'au făcut cu aparatul de fotografare, au dovedit, că o fotografie se poate esecuta tot așa de bine noaptea la lumina lunei și chiar și la o lumină artificială ca și la lumina ăilei.

* Spre îngrijirea dinților sănătoși și atacați se recomăndă în mod deosebit preparatele dentale cosmetice renumite și probate încă de mult ale medicului dentist ces. reg. de Curte Dr. I. G. Popp în Viena I; Borgnergasse Nr. 2; a cărui apă de gură anatherină, pastă de dinți și pravuri de dinți se bucură în totdeauna de cea mai însemnată vândare și de cea mai mare plăcere până în cercurile cele mai largi și cele mai înalte, fiind ele cele mai escelente mijloace pentru curățirea și conservarea dinților, gingelilor, ceriului gurei, și la o întrebuițare regulată dinică se prețuesc de cel mai strălucit și admirat prophilectic. Se atrage totdeauna atențiunea, că preparatele veritabile ale med. Popp se fie inzestrate cu marca de deposit, de oarece falsificatele de cele mai multe ori conțin amestecături ruinătoare sănătății.

Nu-i ori și cine în stare a plăti cu mulți bani; d'aceea e bine să fie prevăduitor la timp. Toți, cari pătinesc de sânge îngroșat, ce are de urmare bube, îngrămădirea sângelui spre cap, spre pept, hemoroide, să nu neglige a și țină corpul proaspet și sehetos prin o cură de curățire, ce costă numai câțiva cruceri pe ăi. Se folosesc spre acest scop cel mai bun mijloc, pilurile de Svițera ale farmacistului R. Brandt, se capătă o scature cu 70 cr. în farmacii, purtând chiar iscălitura R. Brandt.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 11 Maiu n. 1887.

Renta de aur ung. de 6%	Viena	B-pesta
Renta de aur austriacă	112.—	112.—
Renta de aur ung. de 4%	100.95	101.20

I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.70	97.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	127.20	127.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	115.25	115.25
Împrumutul drumurilor de fer ung.	150.—	150.—
Obligațiuni ung. de rescupărarea decimeii de vin	99.—	99.50
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.50
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.50	—
Acțiuni de bancă austro-ung.	280.—	283.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	284.—	284.50
Acțiuni de credit austr.	280.—	280.20
Sorți de regularea Tisei	124.—	124.50
Sorți ungurești cu premii	119.90	119.50
Sorți de stat dela 1860	135.30	135.—
Serisuri funciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Galbin	5.97	5.93
Napoleon	10.05	10.03
100 marce nemțesti	62.27	62.90
London pe (poliță de trei luni)	127.—	127.—

Nr. 179

[1593] 1-3

Nr. 2408 civ. 1887.

[1594] 1-3

CONCURS.

În urma concursului scris pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III Priedodiste — Tătărești, cu venit anual de 409 fl. 50 cr., neinsinuându-se nici un concurent, prin aceasta se escrie, tot pe lângă venitele de mai înainte a doua oară concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Reflectanții au a-și presenta petițiunile în termenul indicat la subsemnatul. Brad, în 30 Aprilie, 1887.

Oficiul ppter al gr. or. al Zarandului. În conțelegere cu comitetul parochial. Vasiliu Damian, protopresbiter.

Publicațiune.

Din partea tribunalului regese din Elisabetopole se aduce la cunoștință publică, că în urma acțiunii baronului Radák Adám, pertractarea pentru regularea dreptului de cărcămar și pentru statorirea cheei de proporțiune, contra foștilor domni de pământ și iobagi din Chesler, s'a ordonat pe **30 Iunie 1887 la 3 oare p. m.** în localul cancelariei comunale din comuna Chesler, la care cei interesați pe lângă atragerea atenției la § 15 din instrucțiunea pentru regularea posesiunilor, se citează spre prezentare.

Din ședința tribunalului regese din Elisabetopole, ținută la 2 Maiu, 1887.

Nagy Ludovic, V. Iakab Árpád,
preș. notariu.

Domnului Fragner, Praga!

Cred că e datoră mea a ve înștiința că de doi ani întrebunțez preparatul d-voastre *balsamul de viață al Drului Rosa*, care în călătoriile mele, în diferite climate, are o influință binefăcătoare. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde *balsamul Dr. Rosa* mi e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turinaz**,
Conducător la societatea navigațiunii pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur pentru boale de stomach și consecințele lor.

Conservarea sănătății

se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a unei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regularea misturii spre a obține o compoziție de sânge adevărat, pentru depărtarea părților sângelui stricat și rău, este mult cunoscutul și plăcutul

Balsamul de viață al Drului Rosa.

Acesta, e preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte escelente la toate boalele digestive, adică la lipsă de apetit, răgăială cu acrimă, flatuosități, vărsături, dureri de stomach, cărcei de stomach și prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroide, boale femești, ipohondrie, melancolie (în urma conturbațiunii digestiunii); acesta împrespătează întreaga activitate a misturii, produce sânge curat și sănătos și redă corpului bolnav puterea și sănătatea de mai înainte. În urma acestei însușiri escelente, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat popular, dobândind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă dublă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcțiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.” în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învalite în anunțurile de întrebunțare. Pachetarea se face în carton vînēt, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa“

din farmacia „la vulturul negru“ a lui **B. Fragner**, **Prag Nr. 205—III**, și e în limba germană, boemă, maghiară și francesă, ear muchile sunt proveđute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-ce preparat lipsit *bater* numai în parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viață al Drului Rosa în principalul depot al fabricantului **B. Fragner**,

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate
Sibiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluș: Iohann Wolff, apotecar, Nicolau Székely, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecile din Austria, au în deposit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alifă de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, vânilor și umflăturilor.

Acesta se întrebunțează cu succes sigur la inflamația, oprirea laptelui și împietrirea pieptului femeilor la înfărcarea copiilor; la abscese, umflături sanguinare, beșicute purioase, la umflăturile unghiilor, la așa numitul vierme la deget, la petrificațiuni, umflături de ghinduri, la perios, la umflături reumatice, inflamații cronice la gleznele picioarelor, la scinteli, la asudarea picioarelor și ochiuri (bătăături), la mâni crepate, la umflături provenite din împunsătura insectelor, la răni purioase, rac, aprinderea periosului etc.

Toate inflamațiunile, petrificațiunile și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăgând atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifă de casă din Praga după adevăratul original nu a i un singur o produc și că se află umplută în dose galbene de metal, care pe capac are deșus marca aceasta pe lângă aceea încă scris cu negru „Alifă de casă universală“ din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Praga Nr. 205—III în limba germană și boemă. — Dosele se învalie în hartie roșie, care arată întrebunțarea (în v limbă) și e proveđută în carton vînēt pe care afară de marcă se află pe partea de deasupra imprimat Alifă de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.

De cumva P. T. cumpărătoriu va afla altă împachietare a doselor de căt, care e descrisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimită.

Balsam de auđ.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficace pentru vindecarea auđului greu și dobândirea auđului perdut de tot.

O sticlă 1 fl. v. a.

[1528] 9-20

Ori ce dureri de dinți dispar cu totul,

prin folosirea celei mai vestite în lume și **nefalsificate**

apă anatherină Dr. POPP,

de gură al

Dr. POPP,

medic dentist ces. reg. de curte.

Ori cărei alte ape de dinți e a se preferi ca preservativ contra tuturor boalelor de dinți și de gură.

Apa probată pentru galgară la boalele cronice de gât și indispensabilă la întrebunțarea apelor minerale. — O sticlă mare fl. 1.40, una de mijloc fl. 1 și una mică cu 50 cr.

Efectul se garantează pe lângă observarea acurată a îndrumării de întrebunțate.

În legătură cu **apa de gură** și **a pravului de dinți** sau **pastei de dinți a drului Popp**, se conservă totdeauna

dinții sănătoși și frumoși,

ceea ce e de cea mai mare importanță pentru conservarea unui stomach sănătos.

Plumbul de dinți al Dr-lui Popp

este cel mai bun mijloc de a plumbui singur dinții găuși, prin ceea ce de cele mai multe ori se înlătură **mirosul cel greu.**

Săpunul de erburi al Dr-lui Popp

folosit cu cel mai bun succes contra tuturor sgrăbunțelor de pe pele și se potrivese

foarte escelent pentru scalde.

Prețul

Pastă de dinți aromatică în dăraburi 35 cr.
Pastă de dinți anatherină 1 fl. 22 cr.
Pravuri de dinți vegetabile à 63 cr.
Pastă de dinți à fl. 1.—
Săpunul de erburi à 30 cr.

Se atrage cu deosebire atențiunea d'a preveni contra procurării de apă de gură anatherină falsificată, din cauză că aceea în cele mai multe cazuri conform analizei conține amestecături pagubitoare sănătății.

Comande prin epistole se eفتهuează pe lângă rambursa postală.

Deposit principal în Viena, I, Bognergasse Nr. 2, precum și în toate farmaciile, drogueriile și parfumăriile din Transilvania și România.

[1595] 1-15

Trei trageri în fie-care an!

Câștigul principal în anul 1887:

În 1. Iunie: 200,000 floreni v. a.

În 1. Decembre: 100,000 floreni val austr.

Losuri originale la cursul țilei.

Adeverințe pentru 5 losuri în 24 rate lunare à fl. 2.20 de primire } „ 10 „ „ „ „ „ 4.40

cu dreptul de nemijlocită participare la câștig la **procsima tragere în 1 Iunie 1887.**

Losurile trase cu câștiguri mai mici rămân și la tragerile următoare în valoare.

Cassa de schimb a băncei comerciale ungare pestane.

Budapesta, Dorotheagasse 1.

[1592] 1-3

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumâni etc. prin

Ecshalațiune de gas (cu ajutoriul injețiunii rectale).

Necredutul, ideatul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate eفتهui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunțări a ecshalațiunii de gas cu ajutoriul injețiunii rectale pere: tusea, frigurile, scuiparea, (hegma) și mirosul greu de sudoare. Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 klgram. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebunțarea ecshalațiunii de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebunțarea mai departe a curei nu se mai repețesc atacurile.“ Chiar și coardele vocale distrucate și plumâna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculoșei s'au mēntuit toți de tot prin mijlocirea injețiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. coman din Viena** află aparatul ecshalațiunii de gas cea mai mare întrebunțare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalațiunii de gas (injețiunii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunțării pentru medici; și pentru întrebunțarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl.** și **30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 5-50